

Lukki- kissa- ihminen!

Olen lueskellut viime aikoina Victor Hugon maailmankuulua "Kurjat", jolta on kunnioitettu nimellä "Köyhien evankelium". Tätä teosta kannattaa lämmiin, osaantottava myötätunto yhteiskunnan kovaosaisia ja surnettuja kohtaan. Kirjailija ihailveksi, inhoaa ihmisiä, jotka huutavat oikeutta koston varjolla, jotka kasvattavat ja parantavat raakuudella. Hän riisuu ihmisen alas ja osoittaa, minkälainen alhainen on eläimellisine vaistoineen hän voi olla. Ja kun seuraavat rivit, joissa kerrotaan poliisi Javertista, joka ajaa loukkoon entistä kuritushuonevankia ja kaaleerijaa, joka lukkijan käsityksen mukaan joka kerta sitten on slovitannut alkujaan hyvinkin pienet rikoksensa, mutta jonka lain mukaan pitäisi vielä vrua kaaleerissa, tuli mieleeni tämä nykyinen ajankohla "noitarovoinen". Näin kuvaa Hugo Javertia:

"Kun Javert oli ryhtynyt näihin varokeinoihin ja ties Jean Vallenin olevan satimessa — otti hän hyppysellisen nuuskaa.

Sen jälkeen hän alkoi leikitellä saaliinsa kanssa. Hänellä oli helvetillisen nautinnon huikea hetki; hän antoi riisiansa kulkea edellään tietäen, että tämä oli hänen käsissään, niellen häntä kalteellansa samalla hekumallisella nautinnolla kuin lukki, joka antaa kärpäsen räpytellä verkossa, tai kassa, joka antaa hien vielä huikkasen juosta.

Javert nautti. Hänen verkkonsa silmät olivat tujasti solmitut. Hän oli varma menestyksestä, hänen varvitsi vain puristaa käitensä yhteen."

Kuten sanottu, muistin oman alkamme paraikaa jatkuvia saalistuksia ja tunsin itsen murheelliseksi. Seuraavana aamuna, eilen, luen lehdestä uutisen, joka paljasti ihmisen selun pohjamutia myöten vieläpä kulttuurilämmisen, humaanista Eurooppaa edustavan.

Pierre Laval oli, rauhallisest tiedon kuolemantuomioista vastaanotettuaan, pyytänyt revolveria, joka hänellä luonnollisesti oli evätkö, ottanut myrkkyyä ja ollut vähällä päästä maailmista vaivoistaan. Kauheaa! Sivistynyt yhteiskunta hätkähti: olikohan vapautumassa skandaali: kuolemantuomitu mies yritti kuolla omia aikojaan!

Kutsuttiin, hälytettiin parhaat lääkärit, pätevimmit spesalistit. Maksoi mitä maksoi, Laval oli pelastettava henkilin. Laval pelastettiin. Lääkärit huokasivat helpoituksesta. Tuomarit huokasivat helpoituksesta. Skandaali oli vältetty. Oikeus koston oli jäljellä. Laval oli pelastettu, hänet voitiin — amupua! Ei mäkään voinut häiritä oikeuden voittoa.

Tapaus Javert! Mitenkä samoinkaan Hugo, suuri ranskalaisten kirjailija ihmisestä, joka palveli oikeutta: samalla hekumallisella nautinnolla kuin lukki — kuin kissa!

Ihminen, sinä kurja, inhoittava maan mato . . .

Täyttyköön lain kirjain!